

VIRÓZS LOBOGÓ

Az RMP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XVIII. évfolyam,
5522. szám4 oldal,
20 baniSzombat,
1962.
december 8.

Konkrét és hatékony támogatás

A nagyperogi néptanács jelentős sikereket ért el mind gazdasági, mind pedig társadalmi vonatkozásban azáltal, hogy az utóbbi időben sokkal jelentékenyebb mértékben vonta be a tömegeket a közösségi tevékenységbe, az államügyek intézésébe. Az eredmények mellett azonban számos olyan hibát, fogyatékosságot tapasztaltunk a perogi néptanács munkájában, amelyek ellen mindez ideig nem küzdötték megfelelő erővel, eredménnyel.

Annak érdekében, hogy segítséget nyújtsunk a közösségi néptanácsnak, hogy alaposabban megismerje tevékenységét és eredményesebben irányíthassa, a közelmúltban a rajoni néptanács végrehajtó bizottsága a közösségi érdekeket szervezett. A rajoni néptanács végrehajtó bizottságának tagjai, miután meghallgatták Jobb István elvtársnak, a közösségi néptanács végrehajtó bizottsága elnökének jelentését, megvitaták a termelési kérdéseket és javaslatokat tettek a munka megjavítása érdekében. Az értekezlet során a rajoni néptanács végrehajtó bizottságának sikerült mélyrehatóan elemeznie a közösségi kiejtett tevékenységet.

Ez alkalommal kitért, hogy a nagyperogi néptanács értékes tapasztalatokat nyert a gyakorlati munka során, tevékenységében hathatós módszereket alkalmaz a tömegek nevelésében és mozgósításában, mind a közösségi érdekeket szolgáló gazdasági, szociális, kulturális, egészségügyi, oktatási, sport- és szabadidős tevékenységek terén. Az értekezleten a végrehajtó bizottság ülésein a képviselők és a meghívott lakosok, akik részt vettek a különböző kérdések elemzésében, értékes javaslatokat tettek annak érdekében, hogy teljesíthessék és túllépessék a tervben előírt hektáronkénti átlaghozamokat, hogy jobb teljesítményeket érjenek el az állattenyésztésben, a termelési tevékenységben, a mezőgazdasági munkák során a végrehajtó bizottság tagjai rendszeresen járták a terepet. Erősebben kell tehát, hogy idejében végzik-e el a különféle teendőket a tiszteltben tartják-e az agro-zooteknikai szabályokat.

Az ülésszakon összegyűlt néptanács sokoldalúan megvizsgálta azokat a lehetőségeket, amelyek a kollektív gazdaságok gazdasági-szervezeti erősödéséhez vezetnek. Az ülésszakokon hozott intézkedési tervek, éppen úgy, mint a végrehajtó bizottság rendeletét az előzőt, hogy a perogi kollektív gazdaságok, a rajoni mezőgazdasági tanács ajánlásainak megfelelően, vizsgálják felül távlati terveiket olyan formán, hogy

Néptanácsaink tevékenységéből

Petrică Gheorghe, ezek magukba foglaltassák mindazoknak a belső tartalékoknak az értékesítését, amelyek az említett egységek rendelkeznek.

Az eddigi eredmények meggyőzően bizonyítják, mely nagyjelentőségű a tömegekkel való kapcsolatok különböző szervezeti formáinak alkalmazása az államhatalom helyi szervei, s az állami ügyvitel előtt álló sokoldalú feladatok teljesítésében. A rajoni néptanács végrehajtó bizottságának ülésén értékeltek azt a gondosságot, amellyel a képviselők, az állami bizottságokat és az állampolgári bizottságokat bevonták a mindennapi tevékenységbe. Hangsúlyozták, hogy a közösségi néptanács eredményeinek mozgósította a tényezőket bizonyos konkrét célkitűzések végrehajtására, amelyek szoros összekapcsolódtak a helyi szükségletekkel. Így aztán eredményeket érhetett el. Erről tanuszkodik a

a négy új tanterem, amely Nagypergen épült, valamint a további három, amelyeket Kis-pergen emeltek, az idén bevezetett villanyvilágítás a kulturális otthonban, az új közutak, az az 1.503 facsemete, amelyeket társadalmi munkával ültettek el, a Pécska felé vezető 2.000 kilométernyi utasokasz kikövezése, a több ezer kilométer kiterjedt és kijelölt vízvezeték csatorna, járda és számos más közérdekű munkát, amelyeknek elvégzéséből több mint 2.160 lakos vette ki részét, 2.600 munkórát teljesítve.

A tömegek művelődési színvonalának emelkedése a gazdasági téren mutatkozó jelentős sikerek egyik alapvető feltétele. Nem beszélhetünk a mezőgazdasági szocialista szektorának fejlődéséről és erősödéséről, a mezőgazdasági termelés szintjéről gyarapodásáról, anélkül, hogy a kollektív politikai és művelődési színvonalának jelentékeny emelkedését figyelmen kívül hagyjuk. Ezért a rajoni néptanács végrehajtó bizottságának ülésén, amelyen Peregen tartották, alaposan elemezték azt is, miként foglalkozik a közösségi néptanács a művelődési tömegmunkával.

Kitért, hogy a művelődési téren végzett munka széleskörű kibontakozása és szintjének emelkedése a közösségi néptanács gondoskodott arról, hogy megteremtse az ehhez szükséges anyagi feltételeket. Önkéntes hozzájárulásból növelték nem csupán a tanterem, hanem a nagyperogi kulturothron helyiségeinek számát is. A közösségi öt művelődési színhelyettes tevékenységű, román, német, magyar és szlovák nyelven mutatnak be színdarabokat. Emellett művészeti agitációs brigáddal, két táncosorral és két népi zenekarral rendelkeznek. A rajoni néptanács végrehajtó bizottságának tagjai — köztük Gherman Teodor alelnök, Năsanu Teodor alelnök, Toader Iulian,

(Folytatása a 2-ik oldalon.)

A Victoria órágyár munkaközössége állandóan arra törekszik, hogy az általuk gyártott termékek egyre jobb minőségűek legyenek. Ezt sikerült is elérniük. E célkitűzés megvalósításához hozzájárult Birta Liviu reverber-esztérgályos is. Amellett, hogy előirányzatát rendszeresen 10 százalékkal szorítja, kiváló minőségű munkát végez. Ezért a lelkes, odaadó munkáért dicséretet érdemel.

SZÁLLÍTÁS ELŐTT

A Szerszámgépgyár csarnokában lendületesen folyik a munka. A gépek egyhangú, egyenletes tompa bugása nagy dongóra emlékeztet. A vállalat munkaközössége ezen a reggelen is jókedvvel, bizakodással látott munkához.

A gyár egyik csarnokában katonák sorakoznak a „majd nem” kész modern, szürke festett esztérgapadok. Azért mondom, hogy majdnem kész, mert hiányoznak még róluk a pótalkatrészek, szerszámok, tokok, manó, na meg a minőségi ellenőr sem „vette még át”.

A csendes helyiségben most felbukkan egy gép. A minőségi ellenőr „veszi át” a padot. Országról merőműszerezéssel megmunkált. Majd a tapasztaltakat beírja a „születési bizonyítványba”, a minőségi ellenőrző lapra. Az alapos ellenőrzés után munkások lépnek a géphez. Ráhelyezik a pótalkatrészeket, beszerelik, nehogy megrozsdásodjék majd cinkkel kötsék rá, melyen ez áll: „Centrul Scolari Profesional Tirgu Mures”. Mintegy tíz új padra kerül rá a „névjeleg”, egyiken liven cím, a másikon olyan...

A vállalat hátsó kapujának két teherautó áll meg. Az egyik rövidet tülkök. A kapu kinyílik. S amikor a két autó megáll a daru alatt, melyet majd az új gépeket rakják fel, az egyik vezetőfülkéből fiatal mérnök ugrik ki. Vidáman körülnéz a látványt, hogy tetszenek az új gépek. S ezalatt a közelében

álló rakodómunkásokhoz fordult. — Nos, elvtársak, melyik a miénk, vagy lehet választani? — kérdezte, miközben kezét nyújtotta. — Bábó! Jöttek az elvtársak? — érdeklődött az egyik munkás.

— Onnan! Hosszu utat tetelünk meg ideig. Megérdemeltük, hogy jó esztérgapadokat kapjunk.

— Legyen nyugodt az elvtárs, mi nem gyártunk rossz minőségű szerszámgépeket... Erről majd saját maguk is meggyőződhetnek, minek dicsérem a „portékát” — teszi hozzá tréfásan a megszólított a kihúzza magát.

— Jöjjön, megmutatom, melyik gép a maguké. És két géphez vezet a küldöttet. — Tetelünk? — kérdezi a kíváncsian várja a választ.

— Nagyon szépek... S körüljárja az új gépet, megtagadja, mint vevő szokta az árut, — Lehet pakolni? — kérdezte.

— Lehet, elvtárs.

— Na, akkor rakják, mert szeretem a dolgunk — mondta s míg az egyik gépet rakják, a másikat Jópászor körüljárja. Nem tud betelni nézésével.

Mikor mindkét gép már az autón volt, a rakodómunkások is szusszantak egyet.

A két gép elindul Bábó felé. A fiatal mérnök a kapunál kihajolt a vezetőfülkéből és visszaküldött.

— Jó munkát, elvtársak!

Egyik oldalon román nyelvű politikai, ideológiai, szépirodalmi, gyermek- és ifjúsági köteteket helyeztek el. A másik felén mentén a műszaki, a magyar és a német nyelvű könyvek kaptak helyet. A polcok hosszú során orosz és más nyelvű műszaki és irodalmi kötetek is találhatók.

Az újjávarázsolt könyvtár első látogatónak jelen lehetett a kormány második önkiszolgáló könyvesboltjának megnyitására. Alig hangzottak el Bálaj Ioannak, a Bálna tartományi könyvtáros vállalat igazgatójának üdvözlő szavai, máris a polcok felé terelődött az érdeklődés. Ideológiai, szépirodalmi, ifjúsági könyveket, albumokat számláltak, csomagoltak a kijárat mellett. Nem volt nehéz a választás a szemléltetőben és ugyanakkor lényesen elhelyezett könyvek között. Ha véletlenül nehezen talált rá a vásárló a keresett könyvre, akadt segítség a kiszolgálók közül. E segítség még teljesebb a zenei osztályon, a hangszerek és partitúrák birodalmában.

Az új üzlet, amelynek homlokán Maxim Gorkij neve olvasható, jól vizsgázott az első látogatók előtt. Az új, korszerű létesítmény főútcánk üzletét gazdagítja.

r. 6.

Az újítómozgalomról írunk levelezőink

Kétszer annyi, mint tavaly

Az aradi Gépjárató Üzemben nagy gondot fordítanak az anyaggyártó takarékoságra. Ezt minél több újítási javaslat kidolgozásával érik el.

Igyet ez évben 49 újítást jegyeztek be, tavalyi 24-est szemben és az év végéig még 3-4-re számítottak. A 49 újításból 26-ot már sikeresen alkalmaztak a termelésben, ami 430.000 lej megtakarítást eredményezett. További 14 újítás még kísérleti szakaszban van.

Az alkalmazott újítások közül megemlíthetjük mint legértékesebbet azt, amelyiket egy héttágra — munkásokból, technikusokból és mérnökökből álló — kollektíva tervezett elő. Az újítás a centrifugális vízszivattyúk alkatrészeinek módosítására vonatkozik. Segítségével tökéletesebb szivattyúberendezést állítottunk elő, és emellett 256.922 lejt takarítottunk meg évente.

Dihel Simion és Prost Mihai kommunista javaslatát egyes gépalkatrészek öntési és megmunkálási folyamatainak javítását. Az új eljárás lényegesen megnövelte a minőségének javítását, valamint a termelési költségét, ami elő-

zetes számítások szerint 23.579 lej nyereséget jelent vállalatunknak. Hasonló ehhez egy másik újítás, amelyik a bronzperselyek gyártására vonatkozik. Ennél a megtakarítások pénzben kifejezve közel 18.000 lejt tesznek ki évente.

A fenti példák is bizonyítják, hogy üzemünkben az újítómoz-

galom nagy lendülettel halad előre. De továbbra is a legközelebb kell foglalkoznunk az újítással, segítenünk kell őket alkotó tevékenységükben, mert csak így tudjuk elérni, hogy javaslataik hatékonyak legyenek, illetve megtakarításokat eredményezzenek.

Stellan Judit mérnök

Szorgalmas alkotómunka

Kis munkaközösség dolgozik a CFR CT műhelyben. Valamennyien tántoríthatatlanul küzdenek azért, hogy a vasúti szállítás zavartalan lebonyolítása érdekében mind jobb minőségű távvezetők és jelző berendezéseket készítsenek. E nemcsak maradtak a teljesítésük első sorában is a korszerű technikai vívmányok, valamint a magas színvonalú műszaki eljárások széleskörű alkalmazásával valószínűsíthető meg. Szem előtt tartva ezt, munkásaink, technikusaink és mérnökeink lelkes alkotómunkát fejtenek ki és folyamatosan jelentősen elősegítik a készlelék minőségének javítását, valamint a termelési költségének csökkentését.

A minap vállalatunk központjában a jelzőberendezéseket gyártó műhelyben jártam. A dolgozókkal beszélgetve megtudtam, hogy Don Ioan szerelő lakatos ez év júliusától december 1-ig három újítást használt a műveletet, amelyeknél újítás vagy ésszerűsítés alkalmazásával javítható a termék minőségén, elősegítheti a munkakapacitás növelését.

E lelkes és szorgalmas alkotómunkával Don Ioan elvtárs elnyerte munkatársai elismerését. Mindenki tisztelt és becsülte. Arra törekszik, hogy a jövőben is tanulmányozza mindazokat a műveleteket, amelyeknél újítás vagy ésszerűsítés alkalmazásával javítható a termék minőségén, elősegítheti a munkakapacitás növelését.

Groza Adrian

Segítség

Események, hírek, jelentések, események, hírek

Katonai parádé Szanában

KAIRO (Agerpres). Szanában nagyszabású katonai parádét tartottak abból az alkalomból, hogy a nemzeti gárda 2000 katonája elvégezte a katonai kiképző tanfolyamot.

As-Szallal a Jemeni Arab Köztársaság elnöke a parádén elmondott beszédében megemlékezett Szaúd-Arábia, Jordánia, Bejhan emírség fejedelmek vezetésével és a többi reakcióknak a mesterkedéseit és felszólításait a nemzeti gárdát, készülniük a reakció elleni elhárításra. Asz-Szallal arra buzdította a jemeni népet, hogy támogatja sorait és tisztítsa meg az országot a maraboutok maradványaitól.

Téli Szpartakiád

Csütörtökön este ünnepélyes keretek között nyitották meg a vagonnyal fiatalok Téli Szpartakiádját. A Vagonul klub nagyertermében ez alkalommal mintegy 300 ifjúságos gyűlt össze. A december 10. és január 30. között kibontakozó Téli Szpartakiád sporteseményei mintegy 1.500 fiatal kapcsolódik be.

Már készíthető a korcsolya

Az ICOA pályán a tartós fagy beállta óta kitartóan „ápolnak” egy sávot, ahol mintegy 40 méter hosszú és 20 méter széles jégpályát készítenek. Ha az időjárás továbbra is kedvez marad — mármint a téli sportok számára —, úgy vasárnap délelőtt megnyitják a korcsolya-udvart. Ez a jégpálya a következő órarend alapján működik: vasárnap délelőtt 8-13 óráig, délután 2-5 óráig, hétköznap ugyancsak délután 2 és 5 óra között tart nyitva. Ha tehát hideg marad az idő, készíthető a korcsolyák.

Déván ünnepélyes keretek között leleplezték Dr. Petru Groza szobrát

DEVA (Agerpres). Déván péntek délelőtt ünnepélyes keretek között leleplezték dr. Petru Grozának, a kiváló államférfinak és lángelkép hazafinak a szobrát.

Az ünnepségen részt vettek a következő elvtársak: Gheorghe Apostol, az RMP KB Politikai Bizottságának tagja, a Minisztertanács első alelnöke, Petru Furdu, az RMP KB tagja, az RMP Hunyad tartományi bizottságának első titkára, Dumitru Dejeu, a tartományi néptanács végrehajtó bizottságának elnöke, a helyi párt- és állami szervek képviselői, tábornokok és tisztviselők, Petru Groza közvetlen munkatársai, parasztok, akik az Ekésfront tagjai voltak, a tartomány nagy vállalat és intézmények dolgozóinak küldöttel, lakosok Bácsai községéből, ahol Petru Groza született és gyermekévi töltötte, Petru Groza családtagjai.

A Piața Unirii-n emelt szobor körül fegyveres erők tisztelet és pionirok álltak díszőrséget.

A téren felsorakozott katonai díszőrség tiszteletgett.

Gheorghe Apostol elvtárs leleplezte az emlékművet.

A Román NK állami himnuszának elhangzása után beszé-

det mondott Dumitru Dejeu elvtárs, a Hunyad tartományi néptanácsának elnöke. Rámutatott, hogy dr. Petru Groza szobra, amelyet Déva városában pártunk és államunk vezetőségének határozata alapján emeltek, kifejezésre juttatja a kiváló politikus, a nagy személyiség iránti magas fokú megbecsülést.

Ezután beszédet mondott Gheorghe Apostol elvtárs.

A gyászinduló akkordja közepette virágkoszorúkat helyeztek el az emlékműnél a Román Munkáspárt Központi Bizottsága, az Államtanács és a Minisztertanács, az RMP Hunyad tartományi bizottsága és a tartományi néptanácsa a bácsai kollektívisták részéről. Pionirok is virágkoszorúkat helyeztek el.

A dr. Petru Groza emlékmű C. Baraschi szobrának, a Román NK népművészetének alkotója. A négy és fél méter magas bronzszobor két és fél méteres gránitlapra helyezték. A talapzaton a következő felirat: „Dr. Petru Groza — 1884-1958”.

Az ünnepélyes megnyitó.

Maxim Gorkij nevét viseli

Szerdán sokan várták a délutáni négy órát. Meghívóval a szobákban siettek Arad legnagyobb könyvtárához. Négy óra után néhány perccel, többet zárva tartás után kinyitották az üzletet, amelyre rá sem lehet ismerni.

A város legszebb könyvtárában, egyben első önkiszolgáló könyvtárában, a falak mentén körben, újszerűen elhelyezett magas polcok húzódnak, tele a legkülönbözőbb kötetekkel. Az újszerű elhelyezés révén jobban kihasználható minden hely. Az egész butorzat elismerést érdemel. A könyvtárványok, a karosszékkel jobb áttekinthet és ugyanakkor kényelmet biztosítanak a böngészők számára.

Mivel az új üzlet önkiszolgáló, minden vásárló maga keresi meg a polcokon a kívánt művet. A könyvtárosok egyik kollektív időtöltése az illyeszerű böngészés. Nos, erre most lesz alkalom.

A kiválasztott kötetet milanyag kosárkába teszik a vásárló. Igen ám, de miután tehetik fel a kérdést: hol találja meg a sokezer kötet között azt, amit éppen keres. Megoldás erre is van. A polcok feletti táblák nyújtanak tájékoztatást. A könyvek rendszerezését az áttekinthetőség szem előtt tartásával végezték.

Egyik oldalon román nyelvű politikai, ideológiai, szépirodalmi, gyermek- és ifjúsági köteteket helyeztek el. A másik felén mentén a műszaki, a magyar és a német nyelvű könyvek kaptak helyet. A polcok hosszú során orosz és más nyelvű műszaki és irodalmi kötetek is találhatók.

Az újjávarázsolt könyvtár első látogatónak jelen lehetett a kormány második önkiszolgáló könyvesboltjának megnyitására. Alig hangzottak el Bálaj Ioannak, a Bálna tartományi könyvtáros vállalat igazgatójának üdvözlő szavai, máris a polcok felé terelődött az érdeklődés. Ideológiai, szépirodalmi, ifjúsági könyveket, albumokat számláltak, csomagoltak a kijárat mellett. Nem volt nehéz a választás a szemléltetőben és ugyanakkor lényesen elhelyezett könyvek között. Ha véletlenül nehezen talált rá a vásárló a keresett könyvre, akadt segítség a kiszolgálók közül. E segítség még teljesebb a zenei osztályon, a hangszerek és partitúrák birodalmában.

Az új üzlet, amelynek homlokán Maxim Gorkij neve olvasható, jól vizsgázott az első látogatók előtt. Az új, korszerű létesítmény főútcánk üzletét gazdagítja.

r. 6.

Nagyjelentőségű dokumentum

Angola a kolonializmus bűnlajstromának egyik legsötétebb pontja

A Jogászok Nemzetközi Bizottsága jelentésben ítéli el a spanyolországi Franco rendszert

Tiltakoznak a spanyolországi megtorlási hullám ellen

Tizenötödik napja tart a portugál politikai foglyok éhségsztrájkja

Ülésezik a Csehszlovák Kommunista Párt XII. kongresszusa

Folytatja munkáját az Olasz Kommunista Párt X. kongresszusa

A kongresszus folytatja munkáját.

Bonnban továbbra is zavaros a politikai helyzet

Népszavazás Marokkóban

A kormányfőből álló parlament le-
tesítését irányozza elő.

A kormány felállításához tar-
tozik a széleskörű meghatalma-
zásokkal felruházott királynak.

A választási kampányban
egyránt részt vettek a kor-
mánypártok és az ellenzéki
pártok. Az ellenzéki pártok fel-
hívták a lakosságot, bojkottál-
ják a népszavazást, mert az al-
kotmánytervezetet a közvéle-
mény részvétele nélkül dolgoz-
ták ki.

ueteq birodal

dolgozott, ma mindössze 6000-en maradtak.

De nemcsak a bányát, hanem Honduras minden kincsét az északi szomszéd kaparintja meg. A Pure Oil Company of Honduras erős nyomást gyakorol

Honduras erős nyomást gyakorolt az országra, hogy újabb köölajtelepekre tegye rá a kezét. A Siempre mexikói folyóirat szemléltetően ecseteli Hon-

mentés

az észak-amerikai monopóliumok a Hondurasban befektetett 100 millió dollár nyomán évente 496 mil-

Hogy mit jelent ez a kizsákmányolás Honduras lakossága számára, abban is megmutat-

kozik, hogy a 365.000 iskolás-
koru gyermek közül csupán
165.000 járhat elemi iskolába,
a többi napkeltétől-napnyug-
táig otthon marad.

Hondurasban egyre nagyobb arányokat ölt az infláció, a munkanélküliség, nő a drágaság, ugyanakkor azonban a

Az ifjú nemzedéknek tudatában kell lennie, milyen felelősség hárul rá a helyi világban, amelyet vezetni hivatott, s az emberiség boldog jövőjébe vetett bizalom kell, hogy lelkesítse.

N. Rockefeller az USA gazdasági helyzetéről

munkánélküliség órasi méreteit. Emlékeztetett arra, hogy az év elején az illetékes hivatalos személyek megígérték: a munkánélküliséget az összes mun-

kaerők arányához viszonyítva 4 százalékra szorítják le. Ugyanakkor azonban ez év októberében az összes munkaezők 5,5 százaléka munkanélküli volt.

(Miközben Rockefeller beszéde elhangzott, a munkaügyi minisztérium Washingtonban bejelentette, hogy novemberben országos viszonylatban 5,8 százalékkal növekedett a munkanélküliség.)

Végül pedig Rockefeller utalt az Egyesült Államok fizetési mérlegének jelentékeny deficit

járuléka, jelentékeny demin-
jére, ami az utóbbi években
mind több arany kiszivárgását
idézte elő. A fizetési mérleg de-
ficitje — mondotta — az idén

New York állam kormányzó-

New York állam kormányzója a helyzetet összegezve így fejezte be beszédét: „Ezek országunk gazdasági életének objektív tényezői. Ezek tények.

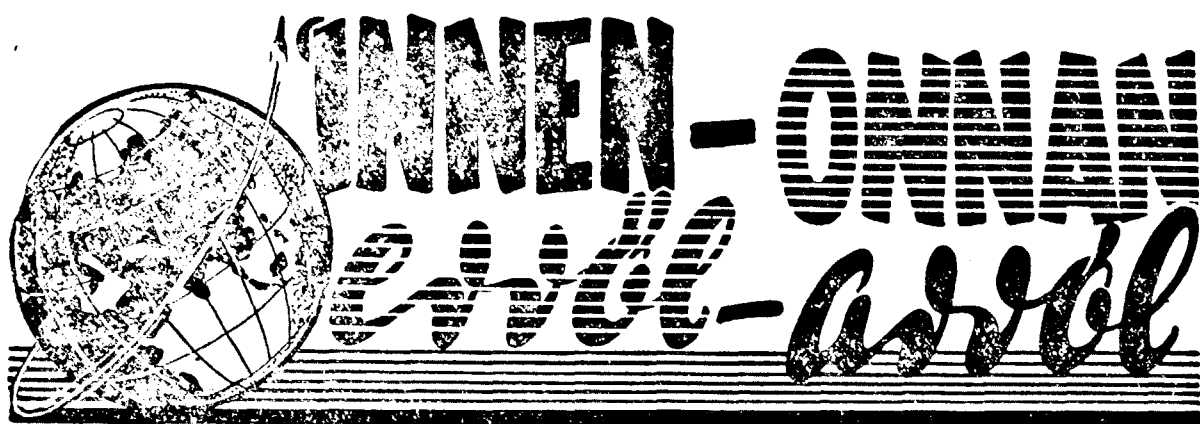
amelyeket becsületesen meg kell vizsgálni, mert nemzeti fejlődésünk ütemének lemaradása súlyos kihatással lesz egész jö-

— ★ —
KÖZPONTI LOTTÓ

A Központi lottó 1962. december 7-ki húzásának nyerőszámai:

Különleges nyerőszámok:

A-osztály 32 2 18
B-osztály 13 88 5
C-osztály 26 7 64

Az űrhajósok városkájában

A szovjet űrhajósok csoportjának vezetője a következőket közölte az Izvesztija egyik munkatársával:

„Igen valószínű, hogy már a közeljövőben a négy „koszmikus testvér” egyike ismét tagja lesz a repülésre kész csoportnak. Egy ember, aki már járt a világűrben, többet láthat és többet foghat fel, mint egy újonc.”

Az űrhajósok vezetője elmondta, hogy a következő repülés előkészületei a repülésre kész csoportot alkotó 5-6 űrhajós kiválasztásával kezdődnek. Egyikük sem tudja, kinek jut a feladat, hogy helyet foglaljon a kozmódromon a szputnyiki űrhajó fülkéjében. A kupakú óriási csarnokban elhelyezett kilenc fülkében sorra foglalnak helyet az összes űrhajósok. Ezt a fülkét a Moszkva közelében elterülő egyik fehérvörös közepén elhelyezett űrhajós városkában kezdik kiképezni a célokra alkalmazzák. Főzőleg ez a fülke utasával — a Vjdzodcska kutyával — a

Föld körül keringett, majd visszatért a Földre.

Az űrhajósok rendszerint reggel fél kilenckor jönnek városkájukba. Itt töltik munkanapjukat — tanulnak, sportolnak, pihennek. A városka épületei egészen szokatlan alakúak: a betonfalak, a hengeralakú tornyok, a furcsa formájú tetők mögött rejtőznek azok a rotörök, centrifugák és más berendezések, amelyek alkalmazásával fejlődik az űrhajósok akarat és türelmesedik mesterségbeli tudása.

A kiképzés célja, hogy az űrhajó elindításának pillanatában olyan pilóta legyen az űrhajó vezetőülésében, aki sokkal bonyolultabb és nehezebb repülés végrehajtására képes, mint amelyet az adott esetben feladatát tűznek eléje.

Az űrhajósok vezetője hangsúlyozta, hogy a repülésre kész csoport tagjai számtalanszor „tárolták próbát”, mielőtt Ga-

arin, Titov, Nyikolajev és Popovics elindultak volna utjukra.

Arra a kérdésre, hogy az újabb repülésekre való tekintettel már megalakították-e egy ilyen repülésosztályt, a vezető ezt válaszolta: „Nyikolajev és Popovics repüléseik során annyi értékes anyagot gyűjtöttek, hogy azt csak most adták át egészében a tudományos kutatóintézeteknek feldolgozásra. Mindaddig, amíg ezt a rengeteg értékes anyagot fel nem dolgozzák, koral lenne újabb repülésekről beszélni. Ennek ellenére nincs már messze az idő, amikor sor kerül erre is.”

Életmentés a négyszeres klinikai halálból

Példátlan orvosi teljesítményről számol be a szovjet sajtó. Lev Landau szovjet fizikust január elején súlyos gépkocsibaleset érte: kilenc bordáját eltörték és megszünt életfontosságú szerveinek működése. A szovjet orvosoknak francia, kanadai és csehszlovák orvosok támogatásával sikerült öt négy ízben is életrekelteniük a klinikai halálból. Landau szíve ugyanis négy ízben mondta fel

Utra készen.

a szolgálatot. Mindannyiszor mesterséges légzéssel indították meg újra a szívritmükdést. A légzést tizenegy napon át gép biztosította. Az eszmélet első jelei két hónap múltán mutatkoztak. A világhírű tudós — akit ebben az évben fizikai Nobel-díjjal tüntettek ki — lassanként visszanyerte beszéd-képességét, halálát, emlékező- és mozgási képességét. Most már a teljes gyógyulás útján van.

A Tangut állam nyomában

A tangutok állama — amely a IX-XIII. században állt fenn a Góbi-sivatagnak Kínával és Tibettel határos vidékén — teljesen elpusztult a nomádok betörései következtében. A sivatag homokja betemette a valamikor hatalmas országot és egy ideig létezését is vitatták, mint ahogy még ma is vitatkoznak a legendás Allantiszról...

1909-ben Pjotr Kozlov ismert Ázsia-kutató olyan felfedezést tett, amely lázba hozta a világ orientálistáit. A Haraboto környékén tevékenykedő orosz expedíció ásatásainak eredményeivel vitathatatlanul megerősítették a nagy tangut város, Idzlan létezését. Az ásatásoknál egész könyvtárat találtak, többször teljesen épen maradt könyvet és kéziratot, egész sereg szentképet, Buddha-szobrokat, különféle használati tárgyakat. A tudósok öröme az azonban törmel is vegyült, mert nem sikerült megfejteni az írásjeleket.

Kozlov után Stein Aurél, az Angliában élt magyar régész is felkereste a harabotai romokat. Ennek eredményeképpen a British Museumba is került tangut könyvek és kéziratok. Több ország tudósai tanulmányozták az érthetetlen írásjeleket. Nemrég jelent meg a Szovjetunióban N. A. Nyevszkij professzor műve, a Tangut filológia. A könyv negyedrészén a szerző tanulmányait, háromne-

gyedrészén a kéziratok fotókat tartalmazza. N. A. Nyevszkij tangut szótárt akart összeállítani, s ezért tökéletesen megismertette az ókínai és az őtibeti nyelvet. Összehasonlította a kínai és a tibeti nyelvet írt könyveket a tangut nyelven írottakkal, melyekben hasonló tartalmú szövegeket fedezett fel, s ilyen módon megfejtett mintegy hater ezer írásjelet. Sok könyvet sikerült megfejtenie a zok közl, amelyeket Kozlov talált, mégpedig a tangut állam történelméről, egy katonai tárgy tanulmányt és vallási szövegeket, az úgynevezett buddhista szutrákat.

A tangut filológia kiadása lehetővé teszi a tudósoknak, hogy pontosabban rekonstruálják egy kihalt nép történetét. A szovjet keletkutatók tovább tanulmányozzák a tangut leleteket.

Új csehszlovák eljárás

fáradt olajok felhasználására

Az egyik csehszlovák vasmű laboratóriumában, majd üzemében fáradt olajokat adagoltak a koksztól szennyezett. A kísérlet szerint a módszer növeli a koksztól szennyezett, egyben javítja a minőséget, valamint gyorsítja a koksztól tisztítást. Az eljárás gazdaságosnak bizonyult, s téli időben is alkalmazni kívánják. Ennek érdekében olyan berendezést szerkesztettek, amely lehetővé teszi a besűrűsödő olajok használatát hidegben is.

A DELTA MEGHŐDÍTŐI

A jó minőségű munkát végezték. A régióknél és az utakon egyaránt szembetűnő ez a törekvés. A „régi” jelző voltaképpen nem is egészen helyes, mert maga a nádarató gépész mestersége is új, itt született meg az utóbbi években a Deltában, a nádasok ipari méretű kiaknázásának megkezdésekor. A néhány év előtti tanulók ma már tanítómesterek. Sok ifjú Ion Banu, a ruszai nádkitarmelő vállalat kommunista brigádvezetőjével tanult, elsajátítva az új mesterség csínját-bínját. Artem Cernomoret és Stefan Gavrilă ezen a nyáron nehéz mesterséget tanultak ki, amire nem mindenki képes: homokbuckák között dolgoznak a nádarató géppel. Egyik este Stefan Gavrilával és több társával találkoztam a munkalemező ülésen. Valóságos itta a brigádvezetőnek, a szakma egyik utóbbi generációját. „A gép — mondotta — a brigádvezető — rendkívül kényes szerkezet; mindjárt megrezik, ha valaki nem eléggé biztos a dolgában. Ilyenkor aztán vagy túlságosan magasra vágja a nádat, ami a termelési költség rovására megy, vagy pedig besiklik a vízbe”. Másnap munka közben találkoztam az újdonsült nádaratóval: még a buzakombáján sem haladhatott, nagyvívó biztonsággal az ő aratógépénél.

Ariporter szemével

dolog nyitja — mondotta — a munkaszervezésben rejlik. A gép maximális vágószélességgel kell a sorban előrehaladni és minél alacsonyabban kell levágni a nádat. Természetesen nagyon fontos az is, hogyan gondozzuk a gépet, mert csak így várhatunk maximális teljesítményt tőle.”

Gépek, emberek, kezdeményezések. Csupán e nyáron több, mint 200 nádarató-gépkészelt látogatta a szaktanfolyamokat és a szakmai továbbképző tanfolyamokat, Serban Dragulsi és Sava Andrei a pardinal nádkitarmelő vállalat dolgozóit néhány hónapon előzött meg egy szerző segédmunkások voltak. Nemrég letették a vizsgát s szakképzett nádarató gépészek lettek, akik biztosan kezelik a bonyolult gépeket. Mások traktorosokká, szállítószalag- vagy

-Mozsák-

★ A régi Kínában az európaiakat jóval megelőző, igen eredeti „égő órák” voltak dívatban. Ezek különleges gyertyák voltak, órabosztaással. Anyaguknál fogva biztosították az égés egyenletességét. Azonkívül a kánchoz különböző illatos fűvet adtak, úgyhogy a gyertya égése minden órában meghatározott illatot árasztott.

★ Iráni ásatásoknál a közelemből megalázták a legrégibb szerelmeseit. Benne egy ifjú találkára hiv

egy leányt. A levélhordó jóízű izgatottsággal és bizonyára kiadós borraival kapott a címzettől: az ifjú 15 kilós kötömbre írta üzenetét.

★ Kubában az ember legjobb segítőtestvére a teknősbéka fogásában a kullancsok. A halászsok hurkot kötnék a kullancsok farkára és a felfedezett teknős közelében a vízbe dobják. A hal oly erősen odatapad a teknőshöz, hogy a halász a kötéssel nyugodtan partra húzhatja zsákmányát.

A tudomány és technika világából

A FOLDRENGÉSEK előrejelzésére szovjet tudósok ujjaita Polariskóp nevű szerkezetet dolgozták ki. Ez a műszer nyílvántartja és elemzi azokat az eddig nem észlelt belső elmozdulásokat, amelyek a földrengéseket okozhatják.

A PULKOVÓI központi csillagvizsgáló intézetben olyan

ujfajta, kétszorosos televíziós távcsövet fejlesztettek ki, amelynek két képernyőjén az égitestek szinkronizált különböző tartományai egyidejűleg tanulmányozhatók. A berendezés fő egysége két egyforma, 18 hüvelykes távcső. A televíziós teleszkópot még az idén üzembe helyezik.

A „fényező” ember

A fotogenezis, a fényképezés adottsága gyakori jelenség az élőlények világában. Vannak világító rovarok, amilyen például a jánosbogárka, világító

halak, sőt hüllők is. De azt már kevesen tudják, hogy az ember is sugároz fényt. Ez a fény bioluminiscens és 20 milliárd kilokalória körül van. Az emberi szemmel érzékenyebb szemnek meglehetősen nagy valószínűségű fényforrásként látszik.

Hasznos tudnivalók

FOLYÉKONY FÉMTISZTÍTÓ

5 rész szappant 20 rész vízben feloldunk, majd 5 rész olajsavat, 5 rész szalmiakszeszt, valamint 10 rész denaturált szeszt keverünk az oldathoz. Ha már jól elkeveredett, még 25 rész iszapolt krétát is adunk hozzá. Lehiitve, zárható üvegben tároljuk.

FÉMTISZTÍTÓ SZAPPAN

5 részt szappant 20 rész vízkövet (esetleg iszapolt kaolint) és 1 rész vörös vasoxidot tartalmazó keverékkel szappant megkeverjük rész-tárgyakat.

NIKOTINFOLT

ELTAVOÍTÁSA A KEZÉRE
60 rész denaturált szeszből feloldunk 10 rész citromsavat és 10 rész glicerint, majd 20

Két arányszám

Világviszonylatban a Guineai öbölben levő Sao Tome szigeteken a legmagasabb a születési arányszám. Minden ezer lakosra 53,4 születés jut. A legalacsonyabb születési arányszámot Nyugat-Berlinben tartják nyilván: ezer lakosként mindössze 9,5 az újszülött.

rész 3 százalékos hidrogénperoxidot adunk az oldathoz. Ezt vattára, vagy ruhadarabra öntjük, amellyel kezünket megdörzsölve, eltávolíthatjuk a nikotinfoltot.

NŐI BLUZOK

elhelyezése körül a szekrényben mindig bajok vannak. Ha egymás mellé akasztjuk őket, sok helyet foglalnak el, ha viszont egy vállfára több bluzt teszünk, összegyűrődnek. A legjobb megoldás: 4-5 vállfát egybeépítünk, hogy egymás alatt legyenek. Középen az eredeti kamppó helyén lyukat furunk és húzunk, vagy szilárd zsinort húzunk át rajta. Az egyes vállfák közé műanyag- vagy tépőcs-darabokat illesztünk. A legfelsőre visszacszereljük az akasztókampót. Az így átalakított vállfán gyűrődés veszélye nélkül helyezhetők el a bluzok egymás alatt. Ot bluz hosszúságban annyi helyet foglal, mint egy ruha. A vállfák száma attól függ, milyen magas a szekrényünk.

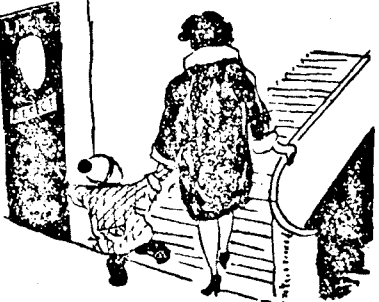
HUMOR

Liszt Ferencet egy nő kereste fel.

— Mi a véleménye, mester — kérdezte — 35 éves korban hozzá lehet-e fogni zongorázni tanulni?

— Miért ne — válaszolt mosolyogva a zeneszerző —, ha ebben a korban nekifogott volna, most már egészen jól játszana...

Ez is birálat

— Anyuka, mi az a lift?

Egy írásjel = 2,5 millió kötet

1917-ben, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom győzelme után a szovjet kormány első teendői között szerepelt az írástudatlanság felszámolása, s ennek érdekében elrendelték az orosz abc egyszerűsítését. Többek között eltörölték az egyes betűk előtt álló feleslegesen használt keménységi jelet, és ezzel jelentősen egyszerűsítették a helyesírást.

Ebből az aránylag könnyű egyszerűsített műveletből olyan meglepő következmények adódtak, hogy azóta, különösen a takarékosági intézkedések során mindig követésre méltó példaként említik. Az erre vonatkozó statisztikai adatok szerint ugyanis 1913-ban a cári Oroszországban kiadtak 80 millió kötet könyvet, ebből az említett felesleges betű, a keménységi jel, 2,5 millió kötetet tett volna ki. Ha egy kötet súlyát átlagosan 100 grammal számítjuk, ez esetben egyetlen esztendő leforgása alatt 250.000 kilo papírranyagot használtak fel feleslegesen, nem is szólva arról a kárbavesztett munkáról, amely az említett súly szállításiából, kezeléséből eredt.

munka e csúcspontján az uszodálótermekben például a szakács fogadott. „Készitem a zabkását. Tessenék helyet foglalni!”

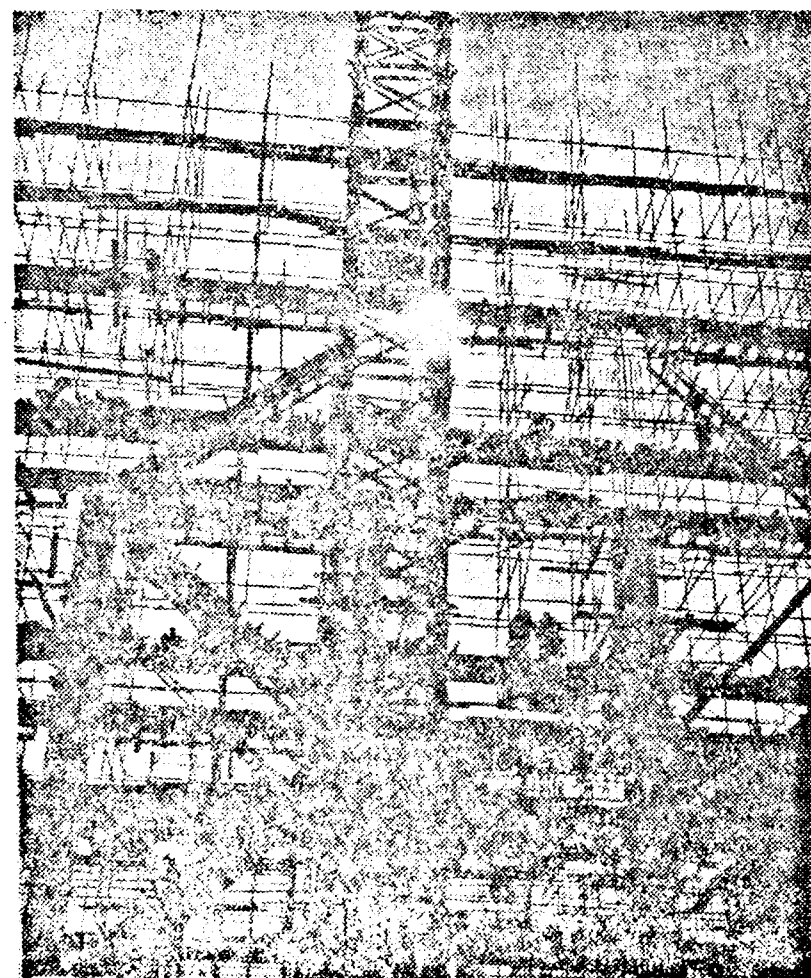
A nádarató gépszeker naponta háromszor kapnak meleg ételt. A részeket 35 kantonjának élelmeiről és raktárairól, valamint a nádkitarmelő vállalatok lakatait idejében ellátták a téli hónapokra szükséges élelmiszerekkel.

Beléptem az uszó hálótermekbe: villanyfény, kellemes meleg fogadott. Fehér lepedővel letakarított ágyak, rádiók, sokszáz könyvet tartalmazó szekrény. Az asztalokon könyvek és jegyzetfüzetek. A harmonika nem hiányzik egyetlen deltai munkaközösségnél sem. Sakk-asztalok és más társasjátékok árulják el, hogyan töltik szabadidejüket a nádaratók.

Egy nádarató munkás lép be a hálótermbe. Mintha kitalálta volna gondolatát, mesélni kezd: „A jövő héten ellátogat hozzánk a tröszt művész agitációs brigádja, a következő hétben pedig a mozikaróvón jön el hozzánk. De addig talán megérkezik már a televízió is. Páridán és Ruscan már fel is szerelték a televíziókat!”

Televíziók a Deltában Korunk jele ez is. Akárcsak az ország többi hajdan magárahagyott vidékén, a végtelen kiterjedésű Delta is új életre kelt.

N. Simton
az Agerpres tudósítója

Napfény csillog az építőállványokon.

TIZEZER ÉVES LELET

J. Orr, a Santa Barbara-i (Kalifornia) Természettudományi Múzeum geológiai és antropológiai osztályának igazgatója bejelentette, hogy a kaliforniai partvidék közelében fekvő Santa Rosa szigetén 10.000 éves emberi csontokra bukkant. Mint megjegyezte,

a nyugati féltekén csak egyetlen esetben találtak ennél régebbi emberi csontokat. Ezeket ő maga fedezte fel a nevadai Reno helység közelében lévő egyik barlangban.

Az amerikai tudós hangsúlyozta, hogy a lelet életkorát radioaktív szén-

nel sikerült megállapítani. A felfedezés bizonyítja azt a feltevést, hogy az amerikai kontinens lakossága nem olyan régi ugyan, mint Ázsia, Afrika és Európa lakossága, de minden esetben a neolitik kor előtti időkből származik.